

מיטב המאמרים הווארטים והסיפורים

ב'לקראת שבת מלכתא'

אתם מוזמנים לעיין בניוזלטר

שישלח מחר יום ה' אחה"צ

מחר

הדף היומי בבלי: מסכת בבא מציעא ק"ד
הדף היומי בהלכה: סימן קפ"ח מסעיף ז' עד אמצע הסעיף 'אם חל'
המוסר היומי: אהבת חסד חלק ב' פרק י"ט מ'ודע דכתבו האחרונים' עד 'ודע עוד'

לוח
לימוד
יומי

הועידה העולמית של דרשו נפתחת היום בארה"ב:

מרן רשכבה"ג ראש הישיבה שליט"א: דרשו עושים דברים טובים,
והעיקר, להמשיך ולעשות עד "כי מלאה הארץ דעה את ה' כמים לים
מכסים", שכולם יהיו "כל בניך לימודי ה'".

לימוד התורה השינון והחזרה במסגרת
חבורות דרשו ובכלל מסגרות הפעילות
ברחבי ארה"ב.

במסגרת זו של הגברת הפעילות והאצת
ההתרחבות של 'דרשו', מכריזה הנהלת
הארגון בימים אלו פתיחת הרישום
למחזור השלישי של תוכנית 'קניין הלכה'
- אחת מתוכניות הדגל של הארגון, אשר
העמידה עד כה מאות רבות של אברכים
ברי אוריין הבקיאים בחלקים העיקריים
והיותר מעשיים של הטור והשו"ע ב'אורח
חיים' וב'יורה דעה' על כל נושאי כליהם,
תוך לימוד הסוגיות משורשן בדברי חז"ל
הפזורים ברחבי הש"ס ולימוד מקיף של
שיטות הראשונים והאחרונים בסוגיות אלו
עד להסקת המסקנות אליבא דהלכתא.
ההכרזה על פתיחת המחזור השלישי
התקבלה בשמחה רבה בקרב שוחרי
ההלכה, ובמשרדי 'דרשו' תוגברו הקווים
כדי לאפשר הרשמה חלקה ומהירה
לתוכנית.

רחבי העולם, מנערים צעירים וילדים שטרם
גגיעו למצוות, ועד לשישים מופלגים
שמקפידים על הלימוד היומי ומשתתפים
בקביעות במבחנים החודשיים.

הוועידה תיפתח מחר בסדרת כינוסים
פנימיים שיקיימו צוותי דרשו מרחבי העולם
שיתכנסו בארה"ב, לסיכום עשרים שנות
פעילות העצמת והאדרת התורה בכל רחבי
תבל במגוון תוכניות דרשו. הצוותים יעסקו
גם בהצבת חזון ויעדים להמשך פעילות
עידוד וחזוק לימוד התורה והשבחת
הלימוד, תוך העמקת הפריסה האדירה של
הארגון בכל רחבי העולם היהודי, וצעדים
שינקטו בשנים הקרובות בס"ד, במסגרת
הפעולות לריבוי המשתתפים בתוכניות
השונות.

בעיירה ליקוואד ייתכנסו ביום חמישי
במסגרת הוועידה, ראשי החבורות של
דרשו אשר יערכו סיכום של כלל הפעילות
המתקיימת זה שנים רבות בבית מדרש
גבוה ויציבו לעצמם את היעדים בריבוי

עם פתיחתה של הוועידה העולמית של
דרשו המציין עשרים שנות פעילות,
שיגר רשכבה"ג מרן ראש הישיבה
שליט"א את ברכתו לכינוס הוועידה
באמרו כי המעשים הטובים של ריבוי
התורה הוא תכלית קיום העולם, אתם
עושים דברים טובים, תמשיכו! זה
העיקר, תמשיכו, תעשו "כי מלאה הארץ
דעה את ה' כמים לים מכסים", שכולם
"כל בניך לימודי ה'". יהי רצון שבזכות
זה נזכה לכל טוב וכלל ישראל יתרוממו
בתורה ומצוות - סיים מרן שליט"א.

בעשרים שנות פעילותו חולל 'דרשו'
מהפכה של ממש במספר תחומים,
שהבולטים מביניהם הם לימוד דף היומי
על הש"ס הבבלי ביסודיות ובמטרה לזכור
את הלימוד לאורך ימים ושנים, כמו גם
הפיכת לימוד הדף היומי בהלכה ב'משנה
ברורה' באופן קבוע ויומיומי תוך שינון
וחזרה בקביעות ועמידה בכור המבחן אחת
לחודש, לנחלתם של רבבות יהודים בכל

השוכח 'יעלה ויבוא' בראש חודש אינו צריך לברך ברכת המזון שנית - מדוע?

כפי שלמדנו, השוכח לומר 'רצה' בברכת המזון בשבת, או 'יעלה ויבוא' ביום טוב, צריך לברך שנית. ולא תיקנו חכמים כן אלא בברכת המזון הנאמרת בסוף סעודת חובה, דהיינו שתי הסעודות הראשונות בשבת וביום טוב. ויש שמצדדים כי אף אם לא אכל סעודה בליל שבת, שאז חייב לאכול שלש סעודות ביום, אם שכח 'רצה' בסעודה השניה שביום אינו צריך לברך שנית. אבל בראש חודש ובחול המועד, שאף על פי שאסור להתענות בהם, אין חובה לאכול פת - השוכח 'יעלה ויבוא' אינו צריך לברך שנית. [שו"ע ז, ומשנ"ב כו-כוז; ביאורים ומוספים דרשו, 21]

מהו נוסח ברכת ההשלמה ל'יעלה ויבוא' בחול המועד?

כאמור, השוכח 'יעלה ויבוא' בראש חודש אינו צריך לברך ברכת המזון שנית, ולמרות זאת, אם נזכר לאחר ברכת 'בונה ירושלים', לפני שהתחיל 'הטוב והמטיב', יברך ברכת השלמה: "ברוך אתה ה' אלקינו מלך העולם אשר נתן ראשי חדשים לעמו ישראל לזכרון". ובחול המועד יאמר: "אשר נתן מועדים לעמו ישראל לששון ולשמחה", או "אשר נתן ימים קדושים לעמו ישראל...". אבל לא יאמר: "אשר נתן ימים טובים", כפי שאומרים ביום טוב. והן בראש חודש הן בחול המועד, אין חותמים ברכה זו. [שו"ע ז, משנ"ב כה וכוז, שעה"צ יט, וביה"ל ד"ה אומר]

אשה ששכחה לומר 'רצה' ו'יעלה ויבוא' - האם צריכה לברך שנית?

נשים חייבות בסעודת שבת - אף שזו מצוה ש'הזמן גרמא' - כיון שהציווי "זכור את יום השבת" הוקש לציווי "שמור את יום השבת", וכשם שהנשים חייבות בשמירת השבת, כך חייבות בזכירת השבת ובמצוות עשה הקשורות בה. ולכן אשה ששכחה לומר 'רצה' בברכת המזון בשבת צריכה לברך שנית. אולם, מסעודות יום טוב נשים פטורות, כיון שזו מצוה ש'הזמן גרמא', ולכן אשה ששכחה 'יעלה ויבוא' ביום טוב אינה צריכה לברך שנית, מלבד בליל הסדר, בו חייבות גם הנשים באכילת מצה. ויש אומרים שגם בשבת אינה צריכה לברך שנית. [ביאורים ומוספים דרשו, 19]

אתמול למדנו

- מי ששכח לומר בברכת המזון 'רצה', או 'יעלה ויבוא', ונזכר לאחר שסיים את ברכת המזון - בסעודת ליל שבת ושחרית של שבת, ובסעודות יום טוב, צריך לברך שנית.
- מי ששכח לומר בברכת המזון 'רצה', או 'יעלה ויבוא', ונזכר לאחר שסיים את ברכת 'בונה ירושלים', בטרם שהתחיל ברכת 'הטוב והמטיב' - יברך ברכה נוספת להשלמה, כנוסח שבסידורים.
- מי ששכח לומר בברכת המזון 'רצה', או 'יעלה ויבוא', ונזכר לאחר שהתחיל 'הטוב והמטיב' - בימים ששכחה זו מחייבת לברך שנית (ראה לעיל) - צריך לחזור לראש ברכת המזון.

מחר נלמד

- מה דינו של השוכח 'יעלה ויבוא' בראש חודש שחל בשבת?
- האוכל בשבת חמש סעודות ובסעודה החמישית שכח 'רצה' - כיצד ינהג?
- כיצד נברך ברכת המזון בסעודה שלישית בשבת שחל בה ערב ראש חודש?